

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Makó, Kazinczy-u. 3.

Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Fontosabb alkalommal hétfőn reggel is.

M A K Ó I FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Félévre . . . 3 K 50 f.

Egy óra . . . — K 60 f.

Vidékre postán küldve:

Félévre . . . 7 K — f.

Egy óra . . . 1 K 20 f.

Hirdetések díjszabás szerint.

Főmunkatárs telefon száma 63.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.Felelős szerkesztő:
ESPERSIT JÁNOS.Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 110.

Portugál szerzetesek Magyarországon

Budapest, október 18. (Telefonjelentés.) Óbudán egy közvetítő ügynök vezetésével telekvásárlók jelentkeztek. Az a hír terjedt el, hogy a Portugáliából kiülő szerzetes-rend számára vásárolnak telket. Még pedig az Aquincum közvetlen közelében. A kiülő szerzetes-rend egyik tagja is részt vett a telek-szemlén.

Tíz nap óta vártuk feszült érdeklődéssel ezt a híradást. Kíváncsiak voltunk rá nagyon, hogy megérkezik-e egyáltalán. Megérkezett. Fogadást lehetett volna rá tenni, hogy nem marad el, a Pyreneusok félszigetéről az első ut és a legbiztosabb Magyarországra vezet. Portugáliában száz ember közül kilencvenkilenc azt sem tudja, hogy Magyarország egyáltalán van: a szerzetesek azonban, akiket kiülőztek, egykettőre ide is találtak. Már Budapesten vannak, már telekre alkusznak, talán már meg is vették. És rendházat fognak építeni és templomot, amiért is ne mondja senki, hogy nem boldog a magyar.

Valóban: a portugál szerzeteseket még fájdalommal nélkülöztük Magyarországon. Tudtuk, hogy valami hiányzik. Azt hittük, a közjólét és kultúra gyarodása, pedig dehogy. A portugál jezsuiták és más szerzetesek hiányoztak. De most már itt vannak. A barátságosan portugál bombák elől elmenekültek a barátságos Magyarországra, ahol jó dolguk vagyon minden rendű és rangú szerzeteseknek.

Mindenesetre kíváncsian várjuk a fejleményeket. Gazdag szerzetesek jönnek-e Portugáliából vagy kolduló barátok? Mert ez az első kérdés, ami nem mindegy. Ha pénzes ember, vagy társaság idejön, még hagyján, legyen uri gusztusa szerint. De az állam nyakán tengődni, a nép nyakán élőködni semmi szükség nincs idegen állam polgárainak, akiket bizonyosan nem ok nélkül üldözték el házájukból.

A francia apácák és szerzetesek inváziójával már betelt a pohár és csordultig van. A magyar katolicizmusnak nincs szüksége a portugál szerzetes-rendekre, a magyar államnak pedig legkevésbé. Őszintén és igazán tudunk sajnálni mindenkit, akit üldöznek és emberi kötelességnek tartjuk, hogy menedéket nyújtunk neki. De meg vagyunk róla győződve, hogy a portugál szerzetesek teljes biztonságban megléhetnek otthon is, ha dolgozni akarnának: Magyarországon pedig bűn szaporítani a nem dolgozók számát, amikor dolgos emberek ezrével vándorolnak ki Amerikába.

□ Uj főrendiházi tagok. A hivatalos lab maiszáma közli, hogy a főrendiház szervezetének módosításáról szóló 1885. évi VII. törvény-cikk 5. §-a alapján a magyar minisztertanács előterjesztésére báró Hengelmüller László nagykövetet, Hatvany Deutch József nagybirtokost, Heinrich Gusztávot, a Magyar Tudományos Akadémia főtítkárát, ifj. Lónyay Sándor nyugalmazott főispánt és Ullmann Adolfot, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatóját, élethossziglan a magyar főrendiház tagjaivá kinevezte.

A jövő évi költségvetés

A városi számvevő jelentése

— Lapunk tudósítójától —

Makó, okt. 18.

Hajdu János városi főszámvevő összeállította Makóvárosának 1911. évi költségvetését, melyet ma dél előtt vitatott meg Galambos Ignác dr. polgármester előktele alatt a pénzügyi- és a gazdasági szakosztály.

A két szakosztály csak azokat a hiányokat illesztette be a költségvetésbe, melyek a főmérnök felületessége folytán kimaradtak. Ezekről lapunk más helyén szólunk. Alább csak a költségvetésből emelünk ki egyet-mást.

A számvevő a költségvetés egybeállításánál a legtakarékosabb elvek szemelőttartásával járt el.

A községi pótdadó még mindig igen magas, de mindenesetre kedvező hővülmény a város közönségére, hogy 1911. évre valamivel lejjebb szállott.

A költségvetés szerint:

kiadások főösszege 603416 korona 60 fillér, bevételek főösszege 355772 korona 07 fillér, költségve-

tési hiány 247644 korona 53 fillér.

Ezen összeg fedezésére I. az 1910. évre törvényesen megállapított 325061 korona 99 fillér egyenes állami adóra 71.64% II. tisztán 145821 korona 15 fillér földadó után 5.89% III. a. földbányaadó és pusztai haszonbérloknak ezen haszonbérletük után fizetett kereseti adója kivételével, a többi adónemek 179240 korona 84 fillér után 3.42% pótdadó kivetése és beszedése engedélyezendő.

Az 1911. évi fedezet összege 355772 korona 07 fillér, az 1910. évi fedezet összege 323987 korona 97 fillér s így az 1911. évi fedezet 31784 korona 10 fillér kedvezőlenebb, mint a folyó évben volt. Ennek oka a munkabérek és az anyagok folytonos drágulásában keresendő s figyelembe veendő, hogy az 1911. évi január 1-től 10 ig terjedő időben megejtendő népszámlálás költségére is tetemesebb összeget kellett előirányozni s a borítaladó és huszfogyasztási adó megváltási összege is jóval magasabb, mint az előző években volt.

Az 1910. évi községi pótdadó összege 264824 korona 75 fillér, az 1011. évi községi pótdadó összege 247644 korona 53 fillér, tehát az 1911. évi pótdadó 17180 korona 22 fillérrel kevesebb, mint a folyó évi. Az 1910. évre megállapított pótdadó % az I. és III. csoport után 82.34% az I. és II. csoport után 82.58%. A most beterjesztett előirányzat szerint pedig az I. és III. csoportnál mutatkozó hiány után 75.06% tehát 7.28% kal, az I. és II. csoport hiánya után 77.53% vagyis 5.05% kal kevesebb, mint az 1910. évben.

Felületesség

A városi főmérnök gondatlan

— A „M. F. U.” tudósítójától —

Makó, okt. 18.

Már régebben tapasztaltuk azt, hogy a főmérnököt sem szép szóval, sem erősebb figyelmeztetéssel a város ügyeinek előmozdítása érdekében komolyabb munkára ösztökélni nem tudtuk. Abba is hagytuk hát e miatt fáradozásunkat és elhatároztuk, hogy az ő dolgaival többé lapunkban nem foglalkozunk.

Most azonban a közérdek teszi ismét kötelességünké, hogy a városi főmérnök felületességével foglalkozzunk.

Nem irunk az ügyszakos hosszasan bevezetést, mert azt tartjuk, hogy eléggé unott téma az, hogy a főmérnök oly gyakran van nálunk napirendre kitéve.

Azt mindenki jól tudja, hogy a város költségvetésének készítéséhez a város főmérnökének műszaki programot kell adnia, mert a város utainak építése és fentartása a költség-

vetés kiadási tételeinek tetemes részét képezi. Ha ezt a műszaki programot a költségvetés készítése előtt a mérnök a számvevőséghez be nem szolgáltatja, akkor a számvevő mindezeket az újából ki nem szophatja és e nélkül készíti el a költségvetést, mint az most történt az 1911. évi költségvetés egybeállításánál.

De nézzük mit is mulasztott ismét a főmérnök? A város bizonyos részeiben még mindig pallókon járnak, melyre évenként 500 koronát illesztenek be a költségvetésbe.

Ezt az éven a főmérnök nem tartotta szükségesnek előirányoztatni Hasonlóképpen fölöslegesnek tartotta a főmérnök a régi téglajárdák fentartására szükséges 500 koronának az előirányozását is. Pedig ez is minden évben egyik kiadási tétele a költségvetésnek.

De van ennél még nagyobb is. A képviselőtestület kimondotta, hogy aszfaltjárdák helyett téglajárdákat épít. És vajjon mit szánt erre a főmérnök? Hát megvalljuk őszintén, hogy egy fillért se. No, de ezt csak nem tarthatja senki sem műszaki vezetésnek.

Jó szerencse, hogy van a városnak gazdasági és pénzügyi szakosztálya. Ezek ma délelőtt tárgyalták az 1011. évi költségvetési előirányzatot és mikor a főmérnök gondatlanságáról meggyőződtek, pallókra 500, a régi téglajárdák fentartására 500, új téglajárdák építésére pedig 5000 koronát illesztettek be a költségbe.

Hát minek akkor a főmérnök, ha még ezekről sem gondoskodik? Hiszen ez nem a szakosztályok kötelessége, de a főmérnöké igen. Hiszen ő a város műszaki tanácsosa.

Műszaki tanácsos, ki nem tanácsolja azt, amire a városnak szüksége van, de azt igen, a mi nem kell.

A főmérnök aszfalt gyalogjárók építésére 17.475 korona 18 fillért irányzott elő a tavalyi minta szerint. Ennek felét a város, felét a polgárok tartoztak fizetni. Igen ám, de aszfaltot nem építettek, így ezt a két szakosztály egyszerűen törölte a költségvetésből. Illetve ebből fog kitelni az, mit előirányoztak téglajárdákra.

Végezetül csak annyit állapítunk meg ezek után, hogy Makó város műszaki ügyei nagyon rossz kezében van letéve. Ezt a felületességet ma a szakosztályok észrevették, de a mérnök egyéb gondatlanságát ki veszi észre és ki tudja, hogy mennyi kárt szenved ez által a város?

— Vizsgálat a csendőrségen.

Bence Bálint m. kir. csendőrőrnagy Szegedről ma Makóra és megvizsgálta a makói csendőrszakasz működését. Bence Bálint őrnagy a tapasztalt fölötte megelégedését fejezte ki.

NAPI HIREK

— **Eklésia militans. Temesvárról** jelentik: Csernoch János csanádi püspök pásztorlevelet adott ki, amelyben *sajtóvásárnapok* tartását rendeli el és annak napjait advent vasárnapját jelöli meg. Nagy fontosságúnak jelzi Csernoch pásztorleveleiben a sajtót. Ennek hatalmával vertek ki bennünket — ugymond — hadállásunkból, csak ennek hatalmával tudjuk visszaszerezni régi pozíciókat. A pásztorlevél, amely a katolikus sajtó erőlyes támogatására hívja föl az alsóbb papság és a hívek figyelmét, így végződik: *Főtestvérek, föl fiaim, a harcra! Semmi szavunk se lehetne az ellen, hogy az eklésia militans szervezkedik s fegyvereket akar szerezni a megvívandó harchoz. Elvégre a modern haladás eszméivel szemben ha önfentartási ösztönük így kívánja, eből a szempontról jogosnak is lehetne mondani fegyverkezésüket. De hogy ezek a fegyverek mind a harag és gyűlöletstízis gonosz gyálázkodás mérgével vannak élezve, — a mint a most már meglevő fegyvereinknél, sajtójuknál különösen itt Makón is tapasztaljuk — ez ellen minden jó érzésű ember tiltakozik s a mint ez a tiltakozás Európa három leguyugotibb államában már bajt hozott a klerikálisokra, attól a három országtól mi se vagyunk messze s ki állhat jót arról, hogy az a baj ide is el nem harapódzik. Ezt aztán bizony nem állítják meg utjokban még a hecc-káplánok se.*

— **Mázsaházi bajok.** A mázsaházi bajok, illetve visszaélések kiderítése végett, mint arról mai számunkban már megemlékeztünk, *Galambo*s Ignác dr. polgármester a legszigorubb vizsgálatot rendelte el. A vizsgálatot igen megnehezíti az a körülmény, hogy a polgármesternek nem állanak rendelkezésére azok a mázsálási jegyek, melyeket Eder János mázsakezelő a mázsálatóknak kiszolgáltattott. Minthogy igen sokan vannak olyanok, kik ezeket a mázsálási jegyeket megtartották, azért ezeket arra kéri a polgármester, hogy a vizsgálat megkönnyítése végett ezeket a mázsálási jegyeket ez év március hó 1 től kezdődőleg beszo-gáltatni sziveskedjenek.

— **Korlátolt állatvásár.** A m. kir. állatorvos jelentette, hogy a szomszédos Nagymajláthon. Ambrózfalván, Nagylakon és Nagyszentmiklóson a száj és körtömfájás a szarvasmarhák között járványos jelleggel fellépett, miért is a nagylaki járás főszolgabírája a járványos betegség megszűnéséig a nagylaki heti állatvásárokat beszüntette. Ugyanez esetből kifolyólag Makó város rendőrkapitányi hivatala figyelmezteti a szarvasmarhákat tartó gazdákat, hogy a fertőzött községekből hasított körmü állatok ki nem hajthatók és ha helyben valaki ezt a veszedelmes állatbetegséget észlelné, arról nyomban köteles a hatóságnál jelentést tenni. Ezt a figyelmeztetést a magunk részéről annál inkább hangsúlyozzuk, mert akik azt elmulasztják, azokat az állategészségügyi törvény értelmében szigorúan büntetik.

— **Dunai halak a piacon.** Ismeretes, hogy a környék vizben szegény városait rendszerint dunai halakkal árasztják el és alig Makón pénteken heti piac, hogy dunai hal ne volna, pedig a Marosnak van még mindig hala elég. Talán eszünkbe se jutott volna a dunai halról írni, ha ezeknek árusítása

ügyében ma nem érkezett volna Makóra a miniszternek egy éppen olyan neveléses, mint bosszantó rendelete. A miniszter ugyanis elrendeli azok a dunai halak, melyek kolera által fertőzött vidékről valók, nem árusíthatók sehol, ellen a más-honnan származók mindenfelé árusíthatók. E rendelet első sorban nagy felületességre, mert az illető, aki ezt a bölcös rendeletet megfogalmazta, nagyon kevés zoológia-ismerettel rendelkezik, mert máskö-lönben tudná, hogy egyik-másik hal óránként 20—25 kilométert uszik. Tehát a kolera által még nem fertőzött területről egy pár óra alatt fertőzött helyre jut. Így soha nem lehet tudni, hogy a dunai hal jelenleg nem terjeszti e a kolerát. Most egyszerűen be kellett volna a miniszternek a dunai halak árusítását tiltani, nem pedig megengedni.

— **Becsurog az Uri-utcai ovoda.** Az ovoda felügyelő bizottságtól ma az értesítés érkezett a városi tanácshoz, hogy az Uri utcai ovoda tetejét teljesen megemésztette az idővasfoga és az minden felől becsurog. Ez oknál fogva kéri a felügyelő bizottság az ovoda tetejének kijavítását. E sürgős ügyben pénteken tartandó ülésében határoz a városi tanács.

— **Tanitók fizetés nélkül.** Még ugyan ezt éppen nem lehet mondani, de ez is bekövetkezhetik. Apátfalva község képviselője legutóbb tartott közgyűlésében határozatilag kimondotta, hogy a községi tanitók fizetését a jövő év januárjától kezdődőleg mindaddig nem utalványozza, míg a községi iskolások a számadásait be nem terjesztik. E radikális határozat meghozatalának az az oka, hogy a képviselő eddig évről-évre utalványozta az összegeket az iskolások kérelmére, de az iskolások teljes *tíz év óta nem terjesztett be elszámolást* a kapott összegekről a képviselő-testülethez. Az apátfalvaiak most azt remélik, hogy ez a határozat alkalmas lesz arra, hogy az iskolások kénytelen lesz a számadásokat betervezni s így megtudhatják végre-valahára, hogy a mi összegeket kiadtak, mire is adták ki.

— **Az adósság miatt.** *Fekete* Jánosné egy pár koronájával tartozott *Bihari* Mihályné nevű szomszédasszonyának. Megfizetni nem tudta az adósságot, mert ő szegény maga is napszámból élt. Azonban Bihariné nem az asszony, ki egy könnyen hagyja a magáét. Ma reggel 7 órakor találkozott *Fekete* Jánosnéval. Ezzel a kis leánnyal szemben ő maga foganatosított végrehajtást olyanformán, hogy az ártatlan gyermeket az utcán pörére vetkezett le. A didergő kis leány csaknem meztelenül, sirva ment haza. Anyja nyomban feljelentette szomszédasszonyát, ki a végrehajtó mesterségébe kontárkodott bele és az az egy bizonyos, hogy ezt a kis dolgot jól meg fogja fizetni.

— **Az asszony meg a rendőr.** *Szentpéteri* Józsefné született *Zsikai* Etel arról ismeretes, hogy a bába jól felvágta a nyelvét és ezt az előnyét már *nemesak egyszer előnyvel érvényesítette a piacon.* Most is ilyen forma bravurjáról kell írni *Zsikai* Etelnek. Igaz ugyan, hogy ez alkalommal nem anyira gyorsan pörgő nyelvét került *Zsikai* Etel bajba, hanem azért, mert azt hallgatta el a rendőr előtt, mit meg kellett volna mondania. Az asszony ugyanis a pi-

acon valamit a rend ellenére tett. Ezért aztán a rendőr megszólította. Igaz, hogy ekkor Etel asszony tőle telhetőleg érvényesítette a bába jóvoltából szerzett előnyét. Mikor azonban a rendőr becses neve után tudakozódott, ekkor nem perdtült *Szentpéteri* nyelve. Ekkor érkezett meg a férj: *Szentpéteri* József, ki bevallotta felesége nevét, így aztán nem tartóztatták le, de a kis nyelvelésért a rendőr mégis csak feljelentette, így az eljárást megindították ellene.

— **Eltorlasztolt gyalogjáró.** A most épülő Deák Ferenc-utcai iskola előtt, mint ismeretes, felszedték a gyalogjárót és az utcát alaposan eltorlasztották és ez erősen korlátozza ennek az utcának nagy közlekedését. Ez okból *Rákossy* Gyula rendőrkapitány ma előterjesztéssel élt a tanácsnál, hogy a közlekedést akadályozó torlaszok haladéktalanul eltávolíttassanak és a gyalogjáró aszfalt burkolattal láttassék el. Ez ügyben a városi tanács pénteken határoz.

— **Gazdátlan libák.** Az éjjel valaki Torontálmegyéből 400 darab libát hajtott Makóra. Az illető közel a városhoz elalhatott, mert a libák gazdátlanul sétáltak az Aradi utca végén, míg nem egyik rendőr behajtotta őket, tehát most igen sok liba van a rendőrkapitányi hivatalban, még több, mint egykor volt a római Capitoliumban, melyek gágogásuk révén lettek történetileg nevezetesek.

— **Csaló béresgyerek.** *Fodor* Ferenc makói béresgyerek a csaláknak nem éppen szokatlan nemével próbált könnyű szerrel pénzhez jutni. Két munkakönyvet váltott ugyanis a maga számára és mindkettővel elszegődött. Egyik munkakönyvével *Balog* Sándor gazdálkodótól 10 korona foglalt is felvett, de helyre nem állott. *Balog* aztán csalás miatt feljelentést tett ellene. Ma tárgyalta ezt az ügyet a makói kir. járásbíró és *Fodor* Ferencet csalás miatt egy hónapi elzárásra ítélte.

— **Országos vásár.** Törökkanizsán e hó 30 án tartják meg az országos vásárt, melyre vészmenes területről az állatok is fölhajthatók.

— **Lopás az apátfalvai állomáson.** *Szabó* Sándor apátfalvai gazdálkodónak tegnap délután valami dolga akadt az apátfalvai vasuti állomáson, miért is kocsival hajtott le oda. Míg ő bent járt az egyik hivatalban, addig ismeretlen tettes a lovakról egy értékes pokrócot ellopott. A tettest nyomozza a csendőrség.

— **Tűz a vidéken.** Tegnap este, mint keveremsi levelezőnk közli velünk, kigyuladt *Diószegi* Gergelynek zsupfedelű háza és porig leégett. A kár 300 korona, mely biztosításból megtérül. A vizsgálat kiderítette, hogy a tűz gondatlanságból származott.

— **Szerencsés pénzintézet.** *Gyuláról* jelentik: A Békési Népbankot másodikban éri nagy szerencse, 1908-ban a birtokában lévő Konvertált Jelzálogorsjeggyel *háromszáz* koronás *főnyereményt* csinált és most a Pesti Első Hazai Takarékpénztár 3920/38. számú sorsjegyen nyert *hatszáz* ezer koronát. Az intézet igazgatósága azonnal összeült és a nyereményt az alaptőke fölemelésére határozták fordítani.

— **Vásár a szomszédban.** *Nagy-szentmiklósi* községben az őszi nagyvásárt a kolerajárvány ellenére is

megtartják október 22-én és 23-án. Hasított körmü állatok fölhajtása azonban állatjárvány miatt tilos.

— **Anyakönyvi hírek.** *Házasságot kötöttek:* Tormási Sándor Gajdi Vilma Teréziával, Simon Mihály Somodi Máriával, Daróczi Pál Pallagi Annával, Balla András Sipos Eszterrel — *Elhaltak:* Kis Juliánna 21 napos, Vigh István 70 éves, Szücs Rózsa 4 éves, Rácz Anna Kerekes Imréné 62 éves, Szegedi Juliánna 2 éves korában.

— **Az Uránia szerdai előadása.** A Makói Uránia Színház ma, szerdán este 8 órakor megismétli mai nagysikerű előadását. A szebbnél-szebb mozgóképek, melyek egytől-egytől hű és szép felvételek, megérdemlik a közönség érdeklődését s az esti órákat kellemesebben seholsem lehet eltölteni, mint most az Urániában.

— **A gőzgépezélok és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden november hó 13. napján délelőtt 8 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelő-séghez (*Tisza* Lajos körút 61.) be-küldendők.

— **Szép bajusz nyerhető a Lukács féle „Glória bajuszpedrő”** által mely az eddigi bajuszpedrőket minden tekintetben felülmúlja. A bajuszt neveli, ápolja szépen tartja ugyan-nyira, hogy rövid idő alatt az egész országban közkedvelt is lett Kapható fehér, barna, fekete színben 30 és 20 filléres dobozokban. Készül Makón az aradi-utcai gyógyszerészeti laboratoriumban. Ugyan ott a gyógy-szertárban kapható.

Tánciskola megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az őszi

táncanfolyamot október hó 20-án megkezdem, melyre beiratkozni bármely időben lehet Barcsai-utcai házamban.

Tisztelettel:

Érdeky József,
okl. táncitanító.

Ház eladás

Arany János utcai 2029. népo sorszámu ház örökaron oo eladó, esetleg november 1-től bérebevehető.

Értekezni a tulajdonossal

Szabó Imréné
Fekete Viktória

makói 2397. sz. a. lakossal.

Az angol tanítását november 1-én újból megkezdem. Aki tanulni akar, jelentkezék lakásomon október 31-ig. Uri-utca 24. szám. (Német levélhordó háza.)

MISS M. CARTER.

Kossuth-nóta a temetőben

A munkapárti hajszá kudarcra

— Lapunk tudósítójától —

Makó, október 18.

Annak idején mi is megemlékeztünk arról a hajszáról, melyet a hódmezővásárhelyi egyháztanács inított Kovács József ellen, az ottani Justh párt tiszteletreméltó ösz elnöke ellen. Az egyháztanács bűnügyi feljelentést tett Kovács ellen, ezzel akarván megtorolni azt a szégyenteljes bukást, mit a Kovács elnöke alatt álló Kunpárt okozott győzelmével az egyház főgondnoka, Papy József munkapárti jelölt fellett.

Ez évi április huszonhetedikén Kádár Sándor negyvennyolcas honvéd, később olasz legionáriust tették Hódmezővásárhelyen. A nagy idők tanuját a református temetőben helyezték örök nyugalomra. Amikor a sírnál befejezték az egyházi szertartást, két cigányzenekar Kovács József földbirtokos utasítására eljátszotta a Kossuth-nótát. A református egyháztanács e miatt vallás elleni vétség címén a vásárhelyi járásbírósnál büntető főljelentést tett Kovács ellen. A járásbírósnál tárgyaláson Erdős Jeromos dr. ügyész megbízott a vádat elejtette, mire a bíróság fölmentő ítéletet hozott.

Főllebbzés folytán tegnap tárgyalta ezt az ügyet a szegedi királyi törvényszék főlebbviteli tanácsa. A tárgyaláson Pókay Elek táblabíró elnökölt, szavazóbírák voltak Márton József és Schwaiger József törvényszéki bírók. A királyi ügyészet Gergics Károly ügyész képviselte, a vádlottat Nagy György dr. volt országgyűlési képviselő védte.

A vádlott tagadta, hogy a cigányzenekart ő rendelte volna a sírhoz. A cigányok maguktól játszották el a Kossuth-nótát, amiért ő tíz korona jutalmat adott nekik. Gergics Károly királyi ügyész a bűntény megszüntetését kérte. Szerinte ezt már a járásbírósnál tárgyaláson is meg kellett volna tenni, mert vallás elleni vétségért csak hivatalból lehet vádat emelni, már pedig az ügyész megbízott a vádat elejtette. Nagy György dr. a vádlott képviselője, ezzel szemben fölmentő ítéletet kért s indítványozta, hogy a főljelentők ellen hatóság elleni rágalmozás miatt hivatalból indítsák meg az eljárást.

A királyi törvényszék főlebbviteli tanácsa az elsőbírósnál fölmentő ítéletét helybenhagyta. Az egyháztanácsot ötven korona ügyvédi költség megfizetésére kötelezte a bíróság.

A törvényszék mai ítéletét bizonyára megnyugvással fogadják Hódmezővásárhelyen, ahol nagy népszerűségnek örvend a nyolcvanegy éves aggastyán.

Szerkesztői üzenetek

S. G. Nagylak. Elvünk ellen, de a tisztesség ellen való volna, hogy a személyekről adjunk bárkinek is akár lapban, akár magán levélben felvilágosítást. Mi nem vagyunk tudakozó iroda, hogy bárkit is valakinek magán ügyeiről informáljunk. Azt hisszük, hogy be fogja látni, miszerint igazunk van

Gyilkos öngyilkosjelölt

Elítélt mezőhegyesi kubikos

— A M. F. U. tudósítójától —

Makó, okt. 18.

Egy jámbor tót munkás állott tegnap a szegedi királyi törvényszék előtt, szándékos emberölés büntetével vádolva. Zsiskó István mezőhegyesi kubikos május 16-án, pünkösöd másodnapján, családi pörpatvarból kifolyólag, ittas állapotban, öngyilkos akart lenni. Felesége figyelmeztetésére több munkás, köztük Szluha József, meg akarták ebben akadályozni, mire Zsiskó fölhevült állapotában a kezében levő konyhakéssel Szluhán vállától a hónalj felé leménő szurást ejtett. A szurás oly szerencsétlenül érte Szluhát, hogy elvágta egy főtüőerét. Szluha ott a helyszínen meg is halt. Tegnap tárgyalta a szegedi esküdtbírósnál ezt az ügyet. A kihallgatott tanúk igazolták, hogy a vádlott a kérdéses esetben ittas volt s öngyilkos akart lenni. Tárgyalás közben az elnök szünetet adott, amely alatt érdekes incidens történt. Eisner Manó dr. védő beszélni akart a vádlottal, de a börtönőr nem engedte hozzá.

— Parancsom van rá, hogy a kolerá miatt senkit se engedjek érintkezni a vádlottal, — mondta a börtönőr.

A védő végre csak külön elnöki engedéllyel értekezhetett védencével. Este hét óráig elhúzódott a tárgyalás. Az esküdtbírósnál Eisner Manó dr. védőbeszéde után bűnösnek mondta ki a vádlottat erős fölindulásban elkövetett halált okozó súlyos testisértés büntetésében. A bíróság a verdikt alapján két évi börtönre ítélte a vádlottat.

Az elítélt s védője megnyugodtak az ítéletben s így az jogerős.

Makói Uránia Színház.

Október hó 19-án, szerdán este

8 órakor nagy előadás a következő tartalmas műsorrall:

1. A helyettes. Dráma.
2. Égszakadás, fölindulás. Rendkívül mulattató.
3. Népelet Erdélyben. Látványosság.
4. Tetemrehívás. Dráma.
5. Az ügyetlen villánszerelő. Humoros.
6. A szagitáriomi hegyszakadékok. Látványosság.
7. A szép szolgáló. Életkép.

Helyárak: I. hely 80, II. hely 60, III. hely 40, karzati ülő 50, karzati állóhely 20 fillér.

Kedvezményes bérletfüzetek válthatók Endrei Márton és Veszí Dezső urak üzletében, este a pénztárnál.

Tisztelettel:

AZ IGAZGATÓSÁG.

Zaklató bolond

Tanítói kinevezést kérek

Lapunk tudósítójától.

Makó, okt. 18.

Eddig csak azt tudtuk egy latin közmondásból, hogy: „Akit az istenek gyűlöttek, azt tanítóvá“ tették. Nem is igen török ma már erre a pályára magukat az ifjak, hiszen oly sovány a dotáció és ezzel szemben olyan sok és nehéz a munka, hogy az időnap előtt megőrli a testet és lelket egyaránt.

Ma már csak a szegénység üzi az ifjúságot a tanítói pályára. Hivatottság kevés embert ösztökél erre az örökös koldus kenyérre, mely ezenkívül még elég zaklatott is.

Van azonban Makón egy szerencsétlen, hülye, félkegyelmű alak, ki a praeparandianak még csak a színe se látta, mégis minden áron tanító akar lenni. Ennek a szerencsétlen embernek a neve Világbiró Nagy István. A mint mondani szokták, nincs ki szegénynek mind a négy fertály. Már az igazolja a latin közmondást és nagyon haragudhattak rá istenek, mert egy kérekl kevesebbel jött a világra és mégis minden áron tanító akar lenni.

Ez azonban még hagyján Hisz, az még nem is olyan nagy baj, ha erre, az egyébként ideális pályára törekszik valaki. Ez a szerencsétlen ember azonban annyira kellemetlenséget csinál, hogy ma holnap hatóságilag kell leinteni.

Világbiró István valósággal inzultálja Barát István, ujjonnan kinevezett allami tanítót, hogy kinevezése téves, mert őt kellett volna kinevezni, mert a tanyai gyermekek oktatására és nevelésére egyedül ő képes.

E szerencsétlen, hibbant elméjű ember Barát István tanítót minden nap párbajra hívja ki. Ki is áll minden nap egy kaszával az iskola elé, hogy a párbajt megvívja az új tanítóval.

Legutóbb pedig már három ízben azt cselekedte meg, hogy a tanítóra zárta az ajtót, a kulcsot pedig 24 kilométer távolságról behozta vagy a tanfelügyelőhöz, vagy Diósszilágyi Sándor gondnokhoz és mindkét helyen fenyegetőleg követelte kinevezését.

Míthogy az az ember minden kétséget kizárólag örült, most a tanfelügyelő, különösen figyelemmel arra a körülményre, hogy a kis gyermekeket maga köré gyűjti és az iskolától elvonja, feljelentette Világbiró Nagy István a rendőrségen. Ezt ugyan büntetni nem lehet. El kell helyezni valami tébolydába, ha még van számára hely Magyarországon.

KÖZGAZDASÁG

Gabonaárak.

Buza	— — —	18:60—19:80 K
Ó kukorica	— — —	8:00— 8:50 "
Új kukorica	— — —	8:60— 8:80 "
Árpa	— — —	10:60—10:70 "
Zab	— — —	8:00—

Árak méte, mázsánként koronákban értendők.

Hagymaárak:

Vereshagyma	— 6 —	6:40K.
Foghagyma I. rendű	30—32	00 "
" II. "	28—28	00 "
Dughagyma	— 20 —	"

Az árak száz kilogramonként korona értékben értendők.

REGÉNY.

Letört blimbók.

Irtá: Egy volt 48-as honvédtüzér.

(7)

Imre megtartotta szavát és gyakran irt szüleinek a Tisza és Kassa vidéki táborozásaik élményei, jobban mondva szenvedéseikről, a mit az emlékezetes 48-49-iki zord tél alatt türtek odaadással és lelkesültséggel.

A levelek hol megérkeztek, hol nem, mert 1849. évi november hónap óta Komáromtól Bécsig a német volt az ur. A császári biztosok pedig az elfoglalt területeken gondoskodtak azonnal új megyei hivatalnokokról, kik feltétlen engedelmességgel hajtottak végre minden parancsolatot, így természetesen a postán érkezett levelek sem kerültek ki figyelmüket s tőlük függött, hogy a címzett kézhez vegye.

De nem sokáig tartott a hatalma ennek a kemény uralomnak, mert a szolnoki csata után tisztulni kezdett a vidék és mintha elsöpörték volna a pecsovics főbírákat esküdteikkel együtt, egyszerre elkotródtak a vidékről s jöttek helyükbe azok a régi, jó, hazafias vármegye urai ismét, akiket minden gyermek ismert.

És mily nagy volt az öröm a faluban, mikor egyszerre megjelenik Karaba Lajos, a járás alkotmányos főbírája és kiadja rendeletben, hogy a magyar csapatok Pesthez közelednek, a járásból 400 szekér indul ultra s így Nemes-Panra 6 szekér esik. Minden két lovas szekér három napra lássa el magát ember és ló számára élelemmel, mert annyi időbe kerülhet, míg rendeltési helyükre érnek.

A sereg ugyis Komárom felé, tehát ide hozzánk, hazafelé fog huzódni, innét aztán más járásbeli szekeresek fogják felváltani Holnap indulni kell Léva felé és jelentkezni Tápió-Bicskén. Így szolt a parancsolat.

Altöldy Juliska a legutolsó levelét Gyöngyösről kapta Imrétől — már mint káplártól — és megtudta azt is a leveléből; hogy most Pest felé indulnak. maga is el szeretett volna menni édes annyja szerével, amely szinte indulandó volt a nagy utra, a magyar tábor felé.

(Folyt. köv.)

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított főtéri festék kereskedésében Óriási raktárt

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, koci és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**

Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.

Terpentin, benzín, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készíttetései **meszelők, kefék, ecsetek** — dus — választékban.

Olcso bevásárlási forrás!

Meg nyilt Király Lajos

Női divat áruháza Rotter Gyula

mellett a „Korona szálloda“ átellenében.

Olcso árban lehet beszerezni a legdivatosabb **női kabátokat.** Nagy raktár fehérneműekben: **női ingek, háló kabátok, és nadrágok, Clot, lüster, schiffon alsók és kötények, Csecsemő és intézeti leány kelengyék, női Sapkák. Gyermek ruhák, Szörnye gallérok és muffok.**

Nagy választék Szövet és csipke blúzokból és szövet aljakból.

Szabott árak!

Lap kihordók

felvé tetnek a

MAKÓI

Független Ujság

kiadóhivatalában.

Kiadó uri lakás.

A Rákóczy-utcában a Tokárjéle telken épült házamban négy szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, kamra és pince helyiségekkel **kiadó.**

— — Értekezni lehet — —

Biró Ferenc

Batthyány-utca 2521.

Véber & Bárány

gyógyszertára az „Isteni gondviseléshez“

Szegedi-utca **Makó** Szegedi-utca

Vegyí, gyógyszerési és hygienikus készítmények.

Mindenmü híres belföldi és külföldi engedélyezett gyógyszerési különlegességek — kötszerek — gummi-, pipere cikkek nagy raktára. Különösen ajánljuk az általunk készített legjobb hatásu

arcz- és kézápoló Ibolya-crémet

mely 2—3 nap alatt minden arcot fehérré, simává s üdévé varázsol.

Ára: Az Ibolya Arc-crémnek 1 korona.
Az Ibolya Arckenőcsnek 1 korona.
Az Ibolya Szappannak 70 fillér.

GYÜMÖLCS-FA és rózsafa eladás.

Egy évet nyer az, aki gyümölcsfáit és rózsáit **összel ülteti el.** Már előjegyezhetők a legfinomabb faju alma, körte, barack, ringló, befőzni való aranyalma, cseresznye és meggyoltványok, továbbá szabad földön nemesített, 2 éves korával bíró különféle faju nemes rózsák, örökzöld thuyák, akácok stb

Breuer Gusztáv

mérnök makói belsönyomási faiskolájából, ahol a kívánt fajok személyesen is kiválaszthatók. Megrendelések és előjegyzések elfogadtnak ugy kint a helyszínen a taiskolában, mint pedig **BREUER ZOLTÁN** Orangyalhoz címzet gyógyszer-tárában. (Telenfon szám 92.) **Makón.** A gyümölcsfák heti piacok alkalmával a püspökkert előtt beszerezhetők október hó második felébe.

Sok pénzt

takarít meg ha hirdetéseit kizárólag a

MAKÓI

„Független Ujság“

ban közli.

Mű koszorúhoz

levelek és virágok nagy választékban kaphatók

GAÁL LÁSZLÓ

könyv- és papirkereskedésben.

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a **Lukács-féle**

„Harmat“

krémet

mert eltünteti az arcról a szeplőt májfoltot pattanásokat s mindennemü arctisztítalanságot. Kisimitja a ráncokat himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájos ifju arcszint; az arc, nyak karok és kezeknek megkapó szépséget elragadó bájít kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor. harmat puder 3 szinben 1 kor. harmat szappan 1 korona.

Kapható: egyedül a készítőnél

Lukács Ferenc

„Megváltó“ gyógyszer-tárában, Aradi-n.

Telefon szám 59

Földeladás.

A rákosi tanyákszéli iskola szomszédságában

5 köblös szántó földem

a rajta levő épületekkel együtt nagy holdan-

ként is örök áron, szabadkézből

ELADÓ.

o Értekezni lehet **Patkós Mihály** házánál o

K. Kiss Sándor

— — tulajdonossal Fekete utca. — —